

Drivkraft Campus Nord-Troms

NOTAT DIALOGSEMINAR
OLDERDALEN 9. JANUAR 2020

Bakgrunn

Den 9. januar 2020 avholdt Drivkraft Nord-Troms kick-off/dialogseminar for Campus Nord-Troms i Olderdalen. Drivkraft Nord-Troms er et 2-årig prosjekt som er initiert av Nord-Troms Regionråd med støtte fra Troms Fylkeskommune. Prosjektet har 4 satsingsområder:

- Drivkraft Campus Nord-Troms
- Drivkraft Ungdom
- Drivkraft Kvenkultur
- Drivkraft Grensesamarbeid

Blant de fire satsingsområdene er Campus Nord-Troms størst med 50 % fordelt på tid. Hovedmålsettingen for Campus Nord-Troms er å etablere en fleksibel distriktsmodell for høyere utdanning og forskning. Til kick-off/dialogseminar var både lokalpolitikere, fylkeskommune, kompetansemiljøer og mulige samarbeidspartnere, invitert til dialog og innspill til en fremtidig Campus modell for Nord-Troms.

Sammendrag

Dialogseminaret ble innledet av rådsordfører i Nord-Troms Regionråd, og leder av styringsgruppe for Drivkraft Nord-Troms- Ørjan Albrigtsen. Prosjektleder presenterte prosjektet med fokus på Campus Nord-Troms' hovedmålsetting. Videre holdt viserektor fra Universitet i Tromsø, Sveinung Eikeland en presentasjon om kompetanse som utviklingsstrategi (avholdt via skype grunnet dårlig vær). Statistiske tall om forventet folkeutvikling ble presentert, tallene viser at folketallet vil holde seg noenlunde stabilt, men alderssammensetningen vil endre seg. Tallene viser blant annet at andelen personer i aldersgruppen 20-39 år vil gå ned, i tillegg til at ca 50 % av kandidatene fra Nord-Troms per i dag velger å studere ved UiT. Det vil si at kandidatgrunnlaget i Nord-Troms mest sannsynlig vil bli lavere. Videre ble det poengtert at Nord-Troms har en lavere andel med høyere utdanning enn statistikken for Nord-Norge og landet for øvrig. Følgende 5 spørsmål ble presentert som sentrale i utviklingen av en Campus Nord-Troms:

1. Hvordan utvikle lokalt næringslivet når tilgang på lokal kompetanse går ned
2. Utvikling av offentlig sektor når den blir mindre samtidig som kvalitetskravet går opp
3. Hvordan vil kommunene gjøre globale muligheter tilgjengelig for ungdom som vokser opp i Nord-Troms slik at de har likt utgangspunkt som ungdom i landet for øvrig
4. Hvordan vil man samarbeide med UiT i utviklingen en Campus Nord-Troms

5. Kan en intern sentralisering i Nord-Troms påvirke fremtidige kompetansestrategier

I workshopdelen av kick-off/dialogseminar ble tre sentrale spørsmål stilt og besvart i grupper:

1. Hvilke strategier og satsinger i egen organisasjon stemmer overens med ideene i prosjektet, og hva er felles i gruppen?
2. Hvilke strategier kan og bør utvikles videre gjennom samarbeid i prosjektet?
3. Hvordan kan en regional modell bygges? Konkrete innspill til prosjektledelse

Hovedpunktene som kom frem i workshop er en bred enighet i at der er et økende kompetansebehov i regionen både i offentlig og privat sektor. Selv om bedriftene og kommunene har interne strategier mangler man et godt verktøy til strategisk kompetanseutvikling. Det er behov for kompetansekartlegging for å vite hvilken kompetanse man har og hva man trenger, noe som også vil gi et bedre grunnlag til å ta strategiske beslutninger. Der er både et kompetanse- og rekrutteringsbehov i bedriftene/kommunene, og flere opplever at Nord-Troms henger etter i digitaliseringen. Vekslingsmodellen og HR nettverket ble trukket frem som eksisterende satsinger med positive resultater. Alle gruppene svarte på spørsmål 1 med et fremtidsrettet behov og i mindre grad med hvilke strategier de innehar. Man kan således tenke at der er et reelt behov for strategisk kompetanseutvikling og at det er mangel på gode verktøy til dette.

Til spørsmål to var det enighet i at en fremtidig campus modell må inneha en samfunnsutviklerrolle, være en koordinator og kunne fasilitere møteplasser. Videre ble viktigheten av entreprenørskapssatsingen i skolen og videreføringen av kompetanseløftet fremhevet. En viktig strategi er å få arbeidskraftreserven tilbake i utdanning og jobb. Et felles kunnskapsgrunnlag og felles strategier i regionen er viktig. Det var en klar enighet i at kommunene må samarbeide, heie på hverandre og at regionen frontes utad samlet. Campus Nord-Troms må fylles med ressurser for å løse utfordringer, og alle kommuner og næringslivet må stille seg kraftfullt bak. I utviklingen er det viktig at man søker dialog og samarbeid med fagmiljøer i hele landet, og at man for en fremtidig Campus modell også tenker internasjonalt.

Det kom inn mange konkrete forslag til en fremtidig campus modell. I hovedsak var det flere som mente at en videreutvikling av Nord-Troms Studiesenter til en fremtidig campus var mest hensiktsmessig, spesielt sett i lys av at NTSS etter mange års jobbing endelig har fått på plass en delfinansiering gjennom statsbudsjettet, at NTSS allerede har en struktur og et nettverk med samarbeid mellom de seks Nord-Troms kommunene, og at en videreutvikling vil være bedre enn å bygge noe nytt fra grunnen av. Det ble også foreslått å endre navnet på Campus Nord-Troms siden begrepet kan

mislede til en tro om at det er en campus under universitetet. Sammenfattet var de konkrete forslagene til utvikling av en campus-modell følgende:

- Videreutvikle Nord-Troms Studiesenter til Campus Nord-Troms
- Må inneha en samfunnsutviklerrolle
- Kunne fasilitere møteplasser
- Ha en koordinerende rolle/*verdivekslingsmodell
- Være arrangør av Nord-Troms konferansen
- Være innovativ og fremtidsrettet ved å etablere en grønn modell med et globalt perspektiv
- Være en arena for forskning og kunne skape et miljø/møtepunkt for studenter/stipendiater/forskere med flere
- Utvikling av en campus må kommuniseres ut til folket for å skape engasjement og eierskap
- Være delaktig i å skape en attraktiv region og løfte frem Nord-Troms

Alle innspill fra workshop er listet i detaljbeskrivelsen!

*Verdivekslingsmodell ble forklart til å være en modell der man har et samarbeidende nettverk for verdiutveksling, der en person sitter på kunnskapen til å lede til riktig organisasjon/fagmiljø i nettverket. På den måten trenger man ikke engasjere alle i samarbeidet for å løse utfordringer, men kan bli ledet direkte til relevant organisasjon.

Konklusjon

Nord-Troms trenger en campus modell for å ivareta uløste oppgaver, koordinere samarbeid, fasilitere møteplasser, være en samfunnsutvikler og koplingsboks. Modellen bør baseres på en videreutvikling av Nord-Troms Studiesenter som allerede har en struktur og et nettverk. En fremtidig modell bør ha et grønt innovativt og globalt perspektiv, der også ungdom får medvirke.

Workshop resultater

Spørsmål 1: Hvilke strategier og satsinger i egen organisasjon stemmer overens med ideene i prosjektet? Hva er felles i gruppen?

Følgende svar kom inn:

- Kompetansebehov i næringslivet
- Samarbeid og rollefordeling som strategi
- Kommunene må rekruttere for å opprettholde tjenestetilbudet
- Nord-Troms Videregående jobber for å få flere ungdommer til å velge blå fag
- Må bygge videre på det vi er god på
- Styrke samarbeidet med UiT
- Vise at vi er et godt alternativ til byene
- Bygge på at vi er lokalisert midt i det nye storfylket
- Styrke samfunns og næringsutvikling i regionen
- Ungdomsmedvirkning som en del av å skape bolyst og attraktivitet, "ungdom former samfunnsutvikling og fremtiden
- Entreprenør satsing i Nord-Troms VGS
- Nordtro fungerer som en brobygger mellom næringsliv og utaforskning
- Trenger en kompetansebedrift innen teknologi og digitale verktøy
- Ungdomsbedrifter som verktøy til entreprenørsatsing
- Mangler verktøy for å styrke samfunns- og næringsutvikling i regionen
- Karriereveiledning blir viktig for å tette gapet mellom eksisterende kompetanse og behov for kompetanse
- Der er uløste kompetanse- og rekrutteringsutfordringer
- En økende andel eldre og større krav til kvalitet i tjenestetilbudet er en utfordring
- Der er behov for flere fleksible modeller jfr. Blå fag og andre yrkesfag
- Lønnsnivå påvirker rekruttering
- Der vil være fremtidig behov for arbeidskraft innen helse og omsorg
- Behov for mer/økt kompetanse innen reiseliv. Der er mange små reiselivsbedrifter som alene har mindre verdiskaping, derav mindre til kompetanseheving av eget personell
- Studiebibliotekene har fasiliteter til kompetanseutvikling i alle kommuner
- Lærlingordningen er viktigste grunnlag for rekruttering til privat næringsliv
- Karakterkrav til lærerutdanning, spesielt i matematikk gjør det utfordrende å få flere inn på lærerutdanning
- Nord-Troms Studiesenter har som mål å tilby høyere utdanning i Nord-Troms for rekruttering til offentlig sektor og næringslivet i regionen
- Kommunene mangler riktig kompetanse til rekruttering og kompetanseutvikling
- Mangler kunnskapsgrunnlaget for å ta riktige beslutninger
- Der er mye skjult kompetanse i form av at folk arbeider med andre ting enn det de er utdannet til

- Behov for en kompetansekartlegging i regionen, hva har vi og hva trenger vi
- Jobber med å finne nye måter for å løse utfordringer og kommunisere med innbyggerne
- Mangler noen som jobber med utvikling og analyser/kartlegging
- Trenger bedre samarbeid og koordinasjon mellom de ulike bedriftene
- Ser et gap mellom behov og tilgjengelig kompetanse
- Behov for å utvikle regional kompetanse – tenke regionalt
- Kompetanseheving i befolkningen som allerede bor i Nord-Troms
- Tenke karriereveiledning inn i en campus
- Utnytte nettundervisningsmuligheter
- Ønskelig med felles innsats på rekruttering
- Fokus på tilbakeflytting
- Forslag om fagdag for alle rådgivere, Nordtro og NAV med fokus på utdanning for å få arbeidsreserven i jobb
- Legge til rette for rekruttering også internasjonalt
- Forslag om samarbeid mellom kommunene via etablerte faglige nettverk

Spørsmål 2: Hvilke strategier kan og bør utvikles videre gjennom samarbeid i dette prosjektet

Følgende kom inn som forslag:

- Felles arenaer – møteplasser
- Traineeordning for fremtidig rekruttering
- Gründerkurs for nyetablerere
- Entreprenørskapssatsing i skolene med fokus på teknologi
- Forskningsnode for naturbaserte aktiviteter og næringsutvikling
- Representasjon/bygge attraktivitet, løfte frem Nord-Troms som en region
- Felles kunnskapsgrunnlag gjennom kartlegging og analyse
- Felles strategier for rekruttering
- Fulle Campus Nord-Troms med ressurser for å løse utfordringer
- Tenke Nord-Troms som et felles arbeidsmarked. Dagens teknologi gir mindre avstander
- Campus må ha en samfunnsutviklerrolle
- Utvikle kompetanse Nord-Troms trenger og rekruttere via masteroppgaver, traineeordninger osv.
- Ta i bruk arbeidskraftreserven, få flere i jobb og utdanning
- Etablere og drive fagnettverk og etterutdanning som er relevant for Nord-Troms
- Campus må ha et vindu ut med internasjonale kanaler som går begge veier
- Være driver av Nord-Troms konferansen med fokus på utvikling
- Ha en koordinatorrolle med det nettverk som kreves

Spørsmål 3: Konkretiser videre løp, hvordan kan en regional modell bygges, involvering, struktur, roller, samarbeidspartnere osv.

Følgende forslag kom inn:

- Være en arena for forskning utad samtidig som forskningsbehov innad kan bli dekket - forskningsnoden
- Ha en egen informasjon/kommunikasjonssjef
- Lage strategier og fronte regionen
- Campus Nord-Troms organisering, skal det være eget selskap, stat/fylke? Organisere i arenaer
- Campus Nord-Troms må kommuniseres ut til befolkningen, informere i kommunestyre, folkemøter, bruke media
- Bruke nordtromsportalen.no til formidling
- Nord-Troms studiesenter er en viktig part og har det nettverket som trengs. Kan de ha en koordinatorrolle?
- Videreutvikle Nord-Troms studiesenter til en Campus Nord-Troms
- Grønn region i Norge som en plattform for campus, med fokus på multietnisitet og ungdom som aktører
- Følgende er foreslått som medvirkning til etablering av en campus
 - o Nord-Troms Regionråd som prosjekteier
 - o UiT
 - o Arena Nord-Troms, større bedrifter
 - o VGS ønsker å være med
 - o RUST
 - o Større fagforeninger?
- Campus som verktøy for samfunnsutvikling
- Etablere felles målsetning, visjon og arbeidsformer i regionen
- Foreslåtte samarbeidspartnere
 - o UiT
 - o Nord-Troms Studiesenter - kommunenes/næringslivets forlengede arm for kompetanseheving
 - o Nord-Troms Videregående skole
 - o Nordtro - rekrutteringspartner/konkrete tiltak
 - o Blått kompetansesenter - kurstilbyder sjømat + FoU
 - o Senter for nordlige folk - kulturformidling/næring
 - o Leverandørutvikling havbruk - lokale leverandører
 - o Haltimiljøet - kultur, næring, natur
 - o Nordkalottsentret - Grensetjenesten, språksenter
 - o Voksenopplæringa - opplæring/rekruttering, tilgang arbeidskraft
 - o Studiebibliotekene - møteplasser
- Campus Nord-Troms som koplingsboks, megler og koordinator
- Det ble foreslått å skifte navn på Campus Nord-Troms, kompetanse- og utviklingsboks ble foreslått